

D ů v o d y:

Dovolatel je na omylu, má-li za to, že mu svědčí právní domněnka § 925 obč. zák. již proto, že uvědomil podle § 926 obč. zák. písemně žalovaného o onemocnění koně, kterého od něho koupil. Takový postup by stačil k založení uvedené právní domněnky jen tehda, kdyby nebylo pochyb o tom, že se u prodaného koně objevila skutečně do 14 dnů po odevzdání dýchavičnost. Kupující, který žaluje ze správy a chce užítí právní domněnky § 925 obč. zák., musí totiž nejen se zachovati podle § 926 obč. zák., ale musí též dokázati, že dobytče jím převzaté onemocnělo do 14 dnů po převzetí jednou z nemocí, které jsou uvedeny v nařízení ministerstva spravedlnosti č. 384/1916 ř. z. Vždyť užítí právní domněnky § 925 obč. zák. má místo právě jen u nemocí v dotčeném nařízení uvedených, a to jen tenkrát, objeví-li se do 14 dnů po převzetí, a žalobce, který se o onu právní domněnku opírá, musí tudíž dokázati její předpoklady. V té příčině není v §§ 925 a 926 obč. zák. normována nějaká úchylnka od pravidla, že každá strana musí dokázati, co pro sebe tvrdí (srv. Komentář Sedláčkův k obč. zák. u § 926, str. 362, 363). Literatura, citovaná žalobcem v dovolání, neřeší výslovně tuto otázku a zřejmě předpokládá, že není vůbec pochyb o onemocnění dobytčete ve 14 dnech po převzetí jednou z chorob, které jsou uvedeny v řečeném nařízení.

Dýchavičnost koně nemusila býti ovšem znalecky zjištěna ihned ve 14 dnech po odevzdání koně. V souzené při nepodařilo se však žalobci dokázati a podle výsledků průvodního řízení nebylo zjištěno ani dodatečně za sporu, že se u koně objevila dýchavičnost již ve 14 dnech po jeho odevzdání, a nemůže tudíž žalobce pro sebe užítí právní domněnky § 925 obč. zák.

Právem proto nižší soudy žalobu zamítly, když nebylo též zjištěno, že kůň, kterého žalobce koupil od žalovaného, byl dýchavičný již v době dodání.

Že se žalovanému nepodařilo zvrátiti právní domněnku § 925 obč. zák., není rozhodující, když, jak vyloženo, domněnka tato nepřišla vůbec k místu.

K čí tíži jde, že pro horečnaté onemocnění koně nebylo možno zjistiti, zda kůň onemocněl dýchavičností hned v prvních 14 dnech po převzetí, netřeba hledíc na obsah dovolání řešiti.

Čís. 17198.

Železniční zaměstnanci.

Zahlazením trestního odsouzení pro zločin, pro nějž byl železniční zaměstnanec čsl. státních drah propuštěn ze služby podle § 124 služeb. řádu pro zaměstnance čsl. státních drah, nezanikají veškeré následky odsouzení, zejména ztráta služebního místa a ztráta aktivních a odpocivných požitků.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1939, Rv I 2211/38.)

Žalobce, který byl roku 1922 krajským soudem v L. nepodmíněně odsouzen pro zločin krádeže státního uhlí v topárně v Ú. k 6 týdnům těžkého žaláře a k ztrátě volebního práva a který byl pro týž delikt v disciplinárním řízení potrestán důtkou, byl koncem ledna 1924 ze služeb ČSD. propuštěn. Ve výměru příslušného ředitelství ČSD., jímž bylo propuštění žalobcovo provedeno, se praví, že žalobce důsledkem pravoplatného odsouzení pro uvedený zločin pozbyl ve smyslu § 26 tr. z. místa úředníka státních drah a že se tudíž doručením výměru žalobce zbavuje své dosavadní služby ve výtopně v Ú. Dne 26. března 1929 bylo mu povoleno zahlázení odsouzení. Tvrdě, že k propuštění a k zbavení nároku na pensi nebylo zákonného podkladu, ježto podle § 92 služ. řádu pro zaměstnance ČSD. nesmějí býti tresty kumulovány, jak tomu bylo v souzeném případě, kde byla žalobci v disciplinárním řízení dána důtka a kromě toho byl dán do výslužby se ztrátou nároku na pensi, ačkoliv v disciplinárním nálezu o tomto druhém trestu nebyla vůbec řeč, přísluší žalobci nárok na pensi od 1. února 1924 do podání žaloby. Domáhá se proto žalobce na Č.-s. státě zaplacení 264.000 K s přísl. a aby dále bylo zjištěno, že žalobci náleží měsíční pense 1.600 K vždy každého prvního v měsíci předem. Žaloby zamítly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto

důvodů:

Sporné strany se shodují v tom, že žalobce byl pravoplatně odsouzen trestním soudem pro zločin krádeže. Toto odsouzení mělo podle § 26, písm. d), tr. zák. za následek ztrátu služebního místa a byl proto žalobce podle § 124 služ. řádu pro zaměstnance ČSD. právem propuštěn ze služeb ČSD. Toto propuštění nebylo trestem podle § 92, odst. 4, č. 7 služ. řádu, nýbrž jen správním provedením zákonného následku trestního odsouzení pro zločin. I když tedy byl žalobce pro týž čin potrestán před tím kárným nálezem důtkou podle § 92, odst. 4, č. 2 služ. řádu, nelze mluvit o nedovoleném kumulování trestů podle § 92, odst. 5, služ. řádu. Pozbyl-li však žalobce služby podle § 124 služ. řádu, pozbyl podle § 12, odst. 2, stanov pensijního fondu ČSD., vydaných výnosem min. žen. ze dne 27. 12. 1928, čís. 65.814—I/4, i veškerých nároků proti pensijnímu fondu ČSD., neboť také propuštění podle § 124 služ. řádu jako provedení zákonného následku ztráty služby pro trestní odsouzení pro zločin jest pokládati za propuštění z trestu ve smyslu uvedeného ustanovení stanov. Nezáleží na tom, zda trestní odsouzení žalobcovo bylo zahlázeno, neboť podle § 5 zák. č. 111/1928 Sb. z. a n. se sice pokládá odsouzený, je-li jeho odsouzení zahlázeno, nadále za osobu bezúhonnou, ale z toho neplyne, že zanikají také veškeré následky odsouzení, zejména ztráta služebního místa a důsledkem toho i ztráta požitků aktivních i odpočivných (srov. důvodovou zprávu vládního návrhu zákona č. 111/1928 Sb. z. a n., tisk 45, a rozh. č. 3814 Sb. n. s. tr.). V souzené věci jde o nárok bývalého zaměstnance ČSD. na výslužné, které mu bylo železničními úřady vůbec odepráno. Takový nárok nepatří mezi nároky, o nichž mají podle § 70 vlád. nař. č. 15/1927 a § 47

vlád. nař. č. 96/1930 Sb. z. a n. napřed rozhodovati správní úřady, a ne-
jde o nárok ve smyslu § 1 zák. č. 217/1925 Sb. z. a n., jak bylo vyloženo
již v rozh. č. 15128 Sb. n. s., k němuž se pro stručnost odkazuje. Ne-
záleží v souzené věci ani na tom, že žalobcův nárok byl uplatněn teprve
po vyčerpání pořadu správních stolic a že byl proto pokládán za nárok
ve smyslu § 1 zák. č. 217/1925 Sb. z. a n., neboť nemohl by býti jinak
právně posouzen ani tehdy, kdyby byl uplatněn bez vyčerpání pořadu
správních stolic a kdyby nebyl pokládán za nárok ve smyslu § 1 zák.
č. 217/1925 Sb. z. a n.

Čís. 17199.

**Pro ručení přejímatele podniku nebo jmění za dluhy náležející k pře-
vzatému podniku nebo jmění (§ 1409 obč. zák.) platí stejná promlčecí
lhůta jako pro zcizitele.**

(Rozh. ze dne 26. ledna 1939, Rv I 2878/38.)

Srov. rozh. č. 15974 Sb. n. s.

Proti žalobě, jež došla procesního soudu dne 18. února 1938 a kte-
rou se žalobce na žalovaném přejímatele knihtiskárny domáhá zaplacení
3.093 Kč 50 h s přísl. za zboží, jež dodal zciziteli uvedeného závodu
v době od 27. dubna 1934 do 29. ledna 1935, namítl žalovaný, že ža-
lobní nárok je promlčen, ježto od doby, kdy se žalobce dověděl o pře-
vodu podniku, t. j. od 13. února 1935, uplynuly do podání žaloby více
než tři léta. N i ž š í s o u d y zamítly žalobu, uznávše námítku pro-
mlčení zažalované pohledávky za důvodnou (§ 1486 č. 1 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání vytýká, že nárok, jehož se žalobce na žalovaném domáhá,
není nárokem z právního důvodu (titulu) dodávky, nýbrž že jde o nárok
z převzetí obchodu žalovaným podle § 1409 obč. zák. a § 187 třetí dílčí
novely k obč. zák., jenž prý podléhá obecnému promlčení třicetiletému.

Předpisem § 1409 obč. zák. jest upraveno ručení za dluhy jmění nebo
podniku tím, kdo jmění nebo podnik převzal, a to tak, že přejímatele
jmění nebo podniku ručí vedle dosavadního dlužníka přímo věřitelům
za dluhy náležející k onomu jmění nebo podniku, které při odevzdání
znal nebo znáti musil. Převzetím jmění nebo podniku se nemění nic na
povaze pohledávky, kterou věřitel má proti zciziteli, t. j. na důvodu
(titulu), z něhož pohledávka vznikla. Ručení přejímatele za dluhy pře-
vzatého jmění nebo podniku vyvěrá sice z jiného důvodu než zcizitelův
závazek — onoho vždy ze zákona, tohoto i z jiných závazkových dů-
vodů, na př. ze smlouvy. Ručení přejímatele však je přece určeno práv-
ním důvodem právního poměru mezi zcizitelem a věřitelem. Věřitel, jenž
se domáhá zaplacení své pohledávky na přejímatele jmění nebo podniku,
musí dokázati nejen důvod závazku přejímatelova (§ 1409 obč. zák.),